

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษนั้นมีความสำคัญอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่ในโลกล้วนแต่ใช้ภาษาอังกฤษ ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, หน้า 1) และเนื่องจากสังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมซึ่งมีผลกระทบทั่วถึงกันอย่างรวดเร็ว บุคคลในสังคมต้องดำเนินกิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น กิจกรรมเหล่านี้ส่งผลให้ภาษาอังกฤษกลายเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน การศึกษาหาข้อมูลความรู้ และการถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ แก่กัน (กรมวิชาการ, 2545 หน้า 1) ดังจะเห็นได้จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้มองเห็นความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาของการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนและพยายามปรับปรุงให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตลอดแนวโดยเน้นตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถจะติดต่อสื่อสารได้ และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถรับและส่งสาร มีความรู้ ความเข้าใจสารสนเทศต่างๆ เป็นอย่างดี (กรมวิชาการ, 2539, หน้า 1-2) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้ทัดเทียมกับประเทศต่างๆ ในโลก ในการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านสื่อการสอน เทคนิค วิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาด้านนักเรียน รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบ ในการที่จะช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้คนไทยมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษทัดเทียมกับนานาประเทศต่อไป

ในการเรียนภาษาอังกฤษนั้นมิจุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ มุ่งหวังให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ได้ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, หน้า 1) โดยใช้ทักษะการสื่อสาร คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยในบรรดาทักษะทั้งสี่นั้น ทักษะการอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน (สุชาดา กล่องพุดชา, 2547) นักเรียนต้องใช้ทักษะการอ่านสำหรับการศึกษาและการประกอบอาชีพ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านมักจะได้รับความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและสามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต หากผู้เรียนมีทักษะด้านการอ่านภาษาอังกฤษแล้ว ก็จะสามารถใช้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่อยู่รอบตัว เช่น หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต นิตยสาร วารสาร และหนังสือต่างๆ ที่มีข้อความภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับแนวคิดต่างๆ อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหา ทำให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ (สุธิดา ศิริพงษ์, 2542) ส่งผลให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

หากพิจารณาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันนี้แล้วจะเห็นว่าประเทศไทยได้มีการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนอ่านมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากการที่มีผู้ศึกษาค้นคว้า ดังเช่น งานวิจัยของเนาวรัตน์ นุ่มอุรา (2534) และ วรพรรณ พรนิมิตร (2535) ที่พบว่าผู้เรียนมีการทำความเข้าใจเรื่องนั้นต่ำ กล่าวคือ อ่านเรื่องแล้วไม่สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า และจับใจความสำคัญของเรื่องได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ พันธุ์โยธชาติ (2534) ที่พบว่า นักเรียนไทยในระดับมัธยมศึกษายังมีปัญหาในด้านการอ่าน คือ อ่านแล้วไม่เข้าใจ จับใจความสำคัญไม่ได้ อ่านได้ช้า และอ่านไม่ถูกต้องชัดเจน ไม่มีความสามารถในการถ่ายโอน สื่อความหมาย และวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการอ่านเหล่านี้ อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ ประการแรกปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ปัญหานักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ (ศรีภูมิ อัครมาส, 2545) ปัญหาผู้เรียนไม่มีความรู้หรือโครงสร้างความรู้ที่เพียงพอต่อการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าผู้เรียนไม่มีความรู้เดิมเพียงพอก็จะประสบปัญหาด้านความเข้าใจ ทั้งในระดับตรงตามตัวและระดับสรุปอ้างอิงได้ (พงกกาญจน์ ภู่วิภาดารวรรณ, 2540) นอกจากนี้ผู้เรียนอาจจะขาดความสนใจในสิ่งที่อ่าน ผู้เรียนมีปัญหาด้านคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ (ทศนีย์ พันธุ์โยธชาติ, 2534) ประการที่สอง ปัญหาจากครูผู้สอน กล่าวคือ ครูผู้สอนอาจไม่มีประสบการณ์หรือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยตรง หรือครูฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษแก่นักเรียนไม่เพียงพอ ครูผู้สอนเน้นโครงสร้างของภาษา อธิบายศัพท์จนไม่เปิดโอกาส

ให้ผู้เรียนได้อ่านด้วยตัวเอง นิยมใช้การสอนแบบแปล (มุสตีพร จันตาใหม่, 2551) ซึ่งเป็นวิธีสอนที่ล้าสมัย ทำให้การเรียนรู้ไม่ได้ผล และประการที่สามอาจเนื่องมาจากอุปสรรคการเรียนการสอน สื่อการสอนที่ล้าสมัยและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่น่าสนใจเพียงพอ ซึ่งจากข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านการอ่านที่พบนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสอนอ่านทั้งนี้เพื่อเพิ่มความสามารถของนักเรียนไทยให้ทัดเทียมกับนานาชาติประเทศได้

จากการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเช่นเดียวกับเด็กไทยโดยทั่วไป คือ ขาดทักษะด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ กล่าวคือ นักเรียนอ่านข้อความแล้วไม่สามารถ ตีความ จับใจความสำคัญ หรือบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ การที่นักเรียนขาดทักษะด้านการอ่านดังกล่าวนี้มีสาเหตุที่สำคัญมาจากนักเรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์น้อย ไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในข้อความที่ได้อ่าน คำศัพท์เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น การรู้คำศัพท์เป็นสิ่งที่มิประโยชน์อย่างยิ่ง การมีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพออาจส่งผลต่อการเลือกใช้คำศัพท์ที่ไม่เหมาะสมอันจะก่อให้เกิดปัญหาด้านการสื่อสาร คำศัพท์มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเรียนรู้หลักไวยากรณ์ หรือโครงสร้างประโยค เพราะคำศัพท์เป็นสิ่งที่ต้องสะสมและเพิ่มพูนขึ้นทีละน้อย เมื่อผู้เรียนสะสมคำศัพท์ได้จำนวนหนึ่งแล้วก็จะทำให้สามารถนำออกมาใช้ในการสื่อสารได้ ดังจะเห็นได้ว่าในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ระบุไว้ว่า ผู้เรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว จะต้องมียังคำศัพท์ประมาณ 2,100-2,250 คำ (หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 หน้า 7) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การรู้คำศัพท์เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ด้านคำศัพท์ไปใช้ในทักษะด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง พูด อ่าน หรือเขียน และกิจกรรมการสอนที่จะส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ และมีความลงทนในการจำคำศัพท์จากเนื้อเรื่องที่ได้อ่านนั้นดี ก็คือ การจัดกิจกรรมการสอนอ่านที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการอ่านอย่างแท้จริงนั่นเอง

สืบเนื่องจากความสำคัญของคำศัพท์ อาจกล่าวได้ว่า การจำคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังนั้น จึงมีนักการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ และพยายามหาคำตอบว่าวิธีการที่ส่งเสริมให้นักเรียนจำคำศัพท์ได้ดีนั้น ครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องใช้เทคนิค หรือวิธีการอย่างไร

จะออกแบบการจัดกิจกรรมการสอนที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้คำศัพท์นั้นอย่างแท้จริงได้อย่างไร ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ และนำไปใช้ในบริบทต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง และเนื่องจากความคงทนในการเรียนรู้มีส่วนสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน ถ้าหากผู้เรียนได้รับการสอนที่สร้างความเข้าใจ และพอเพียงแล้วก็จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ได้ สามารถจำคำศัพท์จากเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน อันจะส่งผลให้นักเรียนนำคำศัพท์เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ได้ในทักษะต่างๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน และประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น

จากความสำคัญของทักษะการอ่าน ความสามารถด้านคำศัพท์ และความคงทนในการจำคำศัพท์ของผู้เรียนดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ยังมีสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน (Autonomous Learning) เพราะถ้าหากนักเรียนคนใดมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองสูง ก็จะส่งผลให้เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนมีบทบาทที่สำคัญ และมีหน้าที่ที่จะต้องแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากความรู้ที่ได้รับจากผู้สอน และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถหลายๆ ด้าน เช่น จะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ มีความคิดสร้างสรรค์ และคิดได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ Cotteral (1995, pp.219-227) ที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า ในยุคโลกาภิวัตน์นี้ผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ และจะต้องนำตนเองไปสู่ความรู้ มิใช่รอความรู้ก้าวมาสู่ตนเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ตามหลักสูตรแกนกลาง กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2551 ยังได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนด้านการอ่าน จึงสมควรต้องจัดโดยยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาโดยจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ผู้เรียนต้องได้ฝึกทักษะการอ่านโดยสามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นขั้นตอน Nist and Mealey (1991, อ้างใน ผจงกาญจน์ ภูวิภาดารวรรณ, 2540) กล่าวคือ สามารถวางแผนการ ควบคุม ตรวจสอบ รวมทั้งประเมินการทำงาน จัดระบบความคิดของตนเองได้ ถ้าหากผู้เรียนได้รับการฝึกฝนเช่นนี้ ก็จะทำให้การจัดการสอนอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนอกจากนี้ในการที่ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่เรียนรู้ด้วยตนเองได้นั้นจะต้องมีความสามารถในการใช้กลวิธีหรือปัญญาในการรับรู้ รวมถึงการมีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอีกด้วย

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกลวิธีการสอนอ่านหลายๆ วิธี พบว่า การใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย (Semantic Mapping) ในการสอนอ่านเป็นกลวิธีการสอนหนึ่งที่น่าสนใจ การใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายในการสอนอ่านก็คือ การให้นักเรียนได้อ่านบทอ่าน ข้อความ แล้วสร้างผังเพื่อเชื่อมโยงเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน โดยในการสร้างผังความสัมพันธ์ของความหมายนี้นักเรียนจะต้องเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของทุกส่วนของเนื้อเรื่อง ใช้การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลที่ได้อ่าน โดยเริ่มตั้งแต่ความคิดรวบยอดของข้อความที่ได้อ่าน มองเห็นใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ บอกรายละเอียดของสิ่งที่ได้อ่าน แสดงเหตุและผล ของเรื่องที่ได้อ่าน ซึ่งจะเห็นได้ว่าผังความสัมพันธ์ของความหมายนั้นสามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านได้เป็นอย่างดี เพราะว่าการเขียนผังความสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ต่างๆ ในข้อความที่อ่าน สรุปใจความสัมพันธ์ จัดรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เข้าเป็นกลุ่มตามหัวข้อ หรือประเภท และแยกแยะข้อความที่ไม่เกี่ยวข้องได้ โดยจะต้องอ่านอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน กล่าวคือ จะต้องศึกษาโครงสร้างของบทอ่าน หาใจความสำคัญและลำดับความสำคัญของเรื่อง (วราภรณ์ อรรถธรรมสุนทร , 2546, หน้า 11) ซึ่งในกิจกรรมการเขียนแผนผังหรือแผนภูมิประกอบการอ่านนั้นจะช่วยทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น เกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณและจดจำข้อมูลในบทอ่านได้เป็นอย่างดี โดยนักเรียนจะได้ระลึกถึงสิ่งที่อ่าน จับใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ ตลอดจนความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของเรื่อง ผลของการใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายเป็นกิจกรรมในการสอนอ่านจะกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิด นักเรียนเป็นผู้กระทำด้านการอ่านนั้นโดยตรงหลังจากอ่านแล้วสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่ได้อ่านให้เป็นถ้อยคำของตนเองได้ การใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยให้ นักเรียนเห็นถึงความสัมพันธ์ และสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะผังความสัมพันธ์ของความหมายจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญกับใจความย่อยๆ ในบทอ่านไว้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การจัดการสอนอ่านโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ เป็นการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น ร่วมมือกันทำงาน และเน้นการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนสามารถจดจำรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน และจดจำคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ เพราะว่าผังความสัมพันธ์ของความหมายนั้นส่งเสริมทักษะด้านการคิด เมื่อนักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น มีความรู้ด้านคำศัพท์ อ่านแล้วเข้าใจในสิ่งที่อ่าน นักเรียนก็จะใช้ทักษะด้านการอ่านนี้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ หรือในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

จากความสำคัญของทักษะด้านการอ่าน คำศัพท์ ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการสอนอ่านที่เหมาะสม และเกิดประสิทธิผลดีที่สุดวิธีหนึ่ง ก็คือ การจัดการสอนอ่านโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย เพราะกิจกรรมนี้สามารถทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความคงทนในการจำคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว และส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนเพื่อนำไปใช้ในการจัดระบบความคิดของตนเอง รู้จักวางแผน เพิ่มการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง Murphy (1990), Dickinson (1994) ในการอ่านโดยใช้กิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมายนักเรียนจะได้ทำงานอย่างเป็นระบบ รู้วิธีการตรวจสอบข้อบกพร่องในการทำงานด้วยตนเอง และสามารถแก้ไขได้ ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นการลดการพึ่งพาอาศัยครูผู้สอน Little (1991) พัฒนาความรับผิดชอบของผู้เรียน Tumposky (1990) และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกใช้วิธีการเรียนที่ตนชอบ (Wenden, 1991) รวมทั้งเป็นการเพิ่มเวลาในการเรียนรู้ภาษาได้อีกทางหนึ่ง (Ruggiero, 1994) โดยทักษะต่างๆ เหล่านี้ นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมถึงการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

2. คำถามเพื่อการวิจัย

1. หลังจากได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหรือไม่
2. หลังจากได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย นักเรียนมีความคงทนในการจำคำศัพท์ หรือไม่
3. หลังจากได้รับการสอนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย นักเรียนเห็นว่าผังความสัมพันธ์ของความหมายช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือไม่

3. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย
2. เพื่อศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ของนักเรียนหลังจากเรียนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน
หลังการเรียนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย

4. สมมุติฐานในการวิจัย

1. หลังจากได้รับการสอนอ่านโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย นักเรียนมีความ
สามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น
2. หลังจากเรียนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย นักเรียนมีความคงทนในการจำ
คำศัพท์สูงขึ้นร้อยละ 90
3. หลังจากเรียนโดยใช้กิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมาย นักเรียนมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับปานกลาง

5. ขอบเขตงานวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา
อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (รหัสวิชา อ 21202) ในภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2553 จำนวน 40 คน

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรต้น คือ

1. ผังความสัมพันธ์ของความหมาย

ตัวแปรตาม คือ

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
2. ความคงทนในการจำคำศัพท์
3. ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการสอนอ่านโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายเป็นบทอ่านจาก หนังสือ
เรียน หนังสืออ่านนอกเวลา (Graded Reader) เรื่องสั้น และบทอ่านจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีเนื้อหา
คำศัพท์และโครงสร้างของบทอ่านเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยบทอ่านทั้งหมด

มีลักษณะโครงสร้างของการเขียน เป็นแบบที่ตรงตามลักษณะของผังความสัมพันธ์ของความหมาย ประเภทต่างๆ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผังความสัมพันธ์ของความหมาย** หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนอ่านที่ผู้เรียน ได้เติมคำศัพท์ ข้อความลงในแผนผัง เพื่อแสดงความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน โดยระบุใจความสำคัญของเรื่อง แนวคิด และรายละเอียดย่อแล้วเชื่อมโยงว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ตามลักษณะรูปแบบการเขียนของบทอ่านนั้นๆ โดยมีขั้นตอนการสอนคือให้นักเรียนอ่านข้อความ บทอ่าน แล้วเติมคำศัพท์ ข้อความลงในแผนผังเพื่อแสดงแนวความคิด ใจความสำคัญ และรายละเอียดย่อของข้อความที่ได้อ่าน

2. **ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ** หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ เนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน เลือกหรือระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นพร้อมให้เหตุผล และตัวอย่างประกอบ โดยวัดจากจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. **ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ** หมายถึง ความสามารถในการจำความหมายของ คำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง หรือ ข้อความที่ได้อ่าน โดยวัดความคงทนในการจำคำศัพท์จากแบบทดสอบความรู้คำศัพท์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหลังจากทดสอบความรู้คำศัพท์ไปแล้ว 14 วัน

4. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง** หมายถึง ความคิดเห็นต่อการ ใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายในการส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ ข้อความจากสื่อจริง แหล่งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ฯลฯ ด้วยตนเองได้ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบวัดการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางในการจัดการสอนอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นหรือรายวิชาที่แตกต่างกันออกไป